

Ipraksis nyhetsbrev

Nr 4/19

Kjære medlemmer – Styreleder i OHIF, Espen Lynghaug, har ordet

Kampen for det gode håndverk, et julebrev.

Det har vært et aktivt arbeidsår for Oslo Håndverks- og Industriforening. Rosenkrantzgate 7 er nær fullt utleid og gården har fått nødvendig oppgradering og vedlikehold, og administrasjonen har arbeidet med å videreføre og videreutvikle sitt kontaktnett i det nye byrådet. En god og tett politisk kontakt er viktig for å få gjennomslag.

Jeg har inntrykk av at den rådende oppfatningen blant politikerne er at vi er en seriøs bidragsyter i politikken, som både kommer med kritikk, men også kommer med gode forslag til løsninger på de utfordringene våre medlemmer har. Godt politisk håndverk fra administrasjonen.

Oslo Håndverks- og Industriforening er Norges eldste næringspolitiske forening. I alle disse årene har hovedfokus vært medlemmenes næringsinteresser, og med det, kampen for det gode håndverket. At Christiania Haandværkerforening ble stiftet i 1838 er ikke tilfeldig, grunnen var at regjeringen arbeidet med den nye Håndverksloven som ble vedtatt året etter, i 1839. Den nye loven svekket kravet til håndverksbrev i byene og åpnet for at ikke faglærte yrkesutøvere fritt kunne ta jobbene i konkurranse med håndverksbedriftene, og laugenes makt ble vesentlig svekket.

Foreningens stifter og første formann Nils Jensen Ytterborg forsøkte å samle laugene i kamp mot det nye lovforslaget. Han følte nok tidvis at den jobben var som å bære sprikende staur, da det fortsatt hersket en relativt separatistisk innstilling blant laughåndverkerne, en oppfatning om at hvert håndverk hadde sine særinteresser og at disse til dels var i motstrid til andre håndverk.

Man kan lett trekke en tråd fra den tidens kamp for det gode håndverket til OHIFs politiske arbeide i dag. Fortsatt er det kampen mellom dilettanteri og det gode håndverk som råder. I et forsøk på å rydde opp i kjølvannet av liberalisme, åpne grenser og fri konkurranse kjemper OHIF fortsatt for det gode håndverket, og for sine medlemmers næringsinteresser.

Det er lett å være styreleder i en veldrevet forening. En dyktig og engasjert administrasjon og et kompetent styre har gjort også 2019 til et godt år i foreningen. Styret har også et ønske om å bidra til fortsatt vekst og aktivitet i laugene, og jeg vil minne om vår nye ordning med "[Såkommidler](#)" som i praksis betyr at fra nyttår kan laugene søke om å få hele sin kontingent tilbake som tilskudd til aktiviteter i laugene, såfremt de legger like mye penger på bordet selv.

Jeg vil ønske dere alle en riktig God Jul, og håper vi alle får et Godt Nyttår, i kampen for det gode håndverket!

Espen Lynghaug, Styreleder.

Mesterbrevutdeling for rørleggere

17. oktober fikk ni rørleggere sitt mesterbevis i Laugsalen her i Håndverkeren. Det er alltid noe høytidelig og flott over denne seremonien. Både fordi rammen rundt utdelingen er i Håndverkerens ærverdige lokaler, men også fordi det inviterer til et fellesskap med andre rørleggermestere. Oldermann, Mari-Ann Amundsen, mente kandidatene hadde all grunn til å være stolte over å ha kommet dit de er i dag og motta det synlige beviset på sin streben. Hun sa også at en god leder kommer ikke naturlig, men at dette er noe man tilegner seg over tid - og at nettopp laug et er et sted hvor man kan utveksle erfaringer og støtte hverandre. Oslo Rørleggerlaug er et stort og aktivt laug og de nye mesterne blir oppfordret til å melde seg inn et fellesskap hvor man holder sin sti ren og bærer sitt fag med stolthet.. Styreleder i OHIF, Espen Lynghaug, berømmet også kandidatene og gratulerte på det varmeste. Han avsluttet med et sitat av Albert Einstein, som selv skal ha sagt at han hadde valgt å bli rørlegger om han skulle ha valgt på ny: «Prøv ikke å bli vellykket, prøv heller å bli et verdifullt menneske». Et godt råd til oss alle.

Daglig leder i Mesterbrevnemda, Heidi Tveide, leverte ut det synlige beviset på fullført utdanning og som i tillegg til å oppfordre de nye mesterne til å være med på å videreføre og utvikle faget videre, også minnet dem på det ansvaret som ligger i det å bære et mestermerke. Les mer om mesterbrev [her](#).

De som var til stede og fikk mesterbrevet var: Martin Pablo Andrés Velasco Bratfos, Waqas Muhammad Javed, Elise Emmely Svang Jansen, Marie Horvei, Mathilde Olsen, Henrik Østerberg Torgersen, Marco Lindemann , Muzaffar Ahmad Chaudhry og Jon-Aril Hagen.

Det var med stor glede vi slo fast at også tre kvinner var blant kandidatene. Vi skulle så gjerne ha sett flere og er veldig glad for dem vi har i de store håndverksfagene.

Tradisjonshåndverk 30 år

Onsdag 24. oktober feiret Tradisjonshåndverk sitt 30-årsjubileum. Tradisjonshåndverk opplæringskontor og kompetansesenter holder til på Strømmen og er en god samarbeidspartner av OHIF. De har blant annet bidratt til å dekke de mindre håndverksfag på Håndverkets Dag på Kuben Yrkesarena. Denne dagen inviterte de nåværende og tidligere lærlinger, opplæringsbedrifter, samarbeidspartnere og organisasjoner til et flott arrangement med utstilling. Nær 200 lærlinger har blitt lovet frem til svennebrev gjennom disse årene i mindre og verneverdige fag. Utstillingen var til glede for 130 elever som i etterkant av åpningen fikk med seg både utstillingen og håndverkskurs. Vi ønsker jubelanten mange gode- og produktive år også i fremtiden.

Tariff og tradisjon – Norsk Håndverksinstitutt

29. oktober inviterte Norsk Håndverksinstitutt til samling om hvordan det kan være mulig å styrke næringsdrivende tradisjonshåndverkere i Norge. Spørsmålet har stått på Håndverksinstituttets dagsorden i mange år og er nå i en slutfase. Høstens samling ble enda en bekreftelse på at behovet for en bransjeorganisering er til stede og at flere organisasjonsmodeller er aktuelle.

Prosjektleder Tina Kjerland summerte opp prosjektet og funn så langt, men skulle nå på en norgesturne for å samle trådene til videre arbeid.

En miks av håndverkere og organisasjoner var invitert for å belyse temaet fra ulike ståsteder, der i blant kommunikasjonssjefen til vår søsterforening Hanverkarna i Stockholm, Caroline Eriksson. Hun hadde en utmerket innlegg om hvordan håndverkeren er svaret på klimautfordringene og hvordan fremme akkurat dette budskapet i møte med politikere og kunder.

Vårt styremedlem og møbelsnekker, Bjørn-Gunnar Eliassen, hadde også et innlegg hvor han belyste den manglende etterspørselen på kvalitet ved levering av håndverkstjenester - og hvor urimelig det er å felle et 100 år gammelt tre og bruke materialene til et produkt som bare er tenkt å vare et par-tre år. Mindre bedrifter er sårbare for lavpriskonkurransen og opplever at det gode håndverket ikke blir tilstrekkelig verdsatt – Her har vi en jobb å gjøre.

Eksperiment- Administrerende direktør i OHIF tar svennebrev

For å forstå hva som ligger i et svennebrev forsøker administrerende direktør i OHIF, Eivind, Andersen nå å ta svennebrev i tømrefaget.

I forståelse med OHIF styret jobber Eivind som voksenlærling i opplæringsbedrift en dag i uken og han gikk opp til yrkesteorieksamen som privatist i TMF 3102 den 28.11.2019 i Ekeberghallen.

Sommerferien 2019 bestod stort sett med fordypning i Anders Frøstrups bok «Rehabilitering, Sintefs «Trehusboka», Frank Bergs «Praktisk Tømrerarbeid» i tillegg til kompendier fra Opplæringskontoret i Tømrefaget. Eivind har deltatt på kurs i farlig verktøy, ergonomi og stillas på Kuben.

Eivinds foreløpige erfaringer:

- Mye arbeid av høy kvalitet ligger skjult for kundens øye. Det er viktig å gjøre kunden oppmerksom på at høy kvalitet og lav pris aldri har gått hånd i hånd. Det er lett for kunden å skjønne hva håndverkstjenester koster, men ikke hva de er verd.
- Når du skal sage til en utvendig foring langs vindu og denne skal ha 15 graders vinkel og 6 mm klaring mot vannbrett, så må du være helt nøyaktig hver gang. I academia kommer man gjerne unna med – og enda læres opp til - at 80% er «bra nok». Det er ingen som vil ha 80% rett hus eller 80% tett tak.
- Mye av arbeidet går til å rette opp andres dårlige håndverk som er nylig utført. Det å gjøre samme jobben to ganger er faktisk dobbelt så dyrt, selv om prisen på første forsøk er billig. I tillegg tar det dobbelt så lang tid å få noe i orden og reparasjonsarbeider ripper gjerne borti andre arbeider som malearbeider og drar med seg ekstra problemer og kostnader.
- I pausene i brakka har mobilene tatt over mye for samtalene med de yngste som forsvinner inn i internettet. Det er litt rart for gamle folk over 40 år.
- Flinke svenner kan gå litt i veien for hverandre og er kanskje mer effektive enkeltvis og med lærling.
- Det er en bråte med tidstyver som spiser av effektiviteten. Tidstyvene er gjerne ansatt i andre firma som vi samarbeider med og er gode til i å kommunisere noe som ikke stemmer. For eksempel; «Dørene blir levert innen klokka 15 på onsdag», «Jeg er på vei, like om hjørnet» (som f. eks. kan bety 2 timer eller 3 dager).
- Tømrere bør helst svette så mye at de ikke må late vannet, for ved utvendige småjobber kan Oslos busker og kratt være eneste alternativ. Byrådets grøntstrategi og planer for trær i sentrum osv, vil kunne bli et lyspunkt – selv om det naturligvis er strengt forbudt.
- Yrkesfag er ikke lett, hverken teoretisk eller praktisk. Det minner mye om hardt arbeid.
- Hvis du starter ute av lodd, fortsetter du ute av lodd og det du driver med blir skjevare og skjevare ettersom det vokser. Jeg tror det er overførbart til skolesystemet; Hvis du har store hull fra grunnskolen og er ute av lodd, så blir det bare skjevare og skjevare på videregående skole og elevene ramler ut når det blir skjevt nok. Grunnskolen må være i lodd – dvs bestått - før du kan bygge på noe mer utdanning.

Fortsettelse følger på neste side....

Første dag på jobb foran Beto-bilen

JULETENTAMEN I TØMRERFAGET 2019: TEGNE OG DERETTER BYGGE ET HUNDEHUS MED BJELKELAG, SPERRER OG SKRÅAVSTIVERE M.M.

Prøvenemda hadde en gjennomgang av juletentamen – Huskyhus - 4.12.19 og kommenterte følgende.

«Skråavstiverne burde også vært innfelt i bunnsvill, sperrene i ene mønet var vridd ca. 1,5 cm ut av stilling mellom raft og møne og dro dermed vindskien med. Det manglet krabbelister inn mot kledning ved hjørnekassene og den ene hjørnekassen i front var litt lenger enn de øvrige tre. Løsningen med lister rundt inngangshullet skal aldri avsluttes med endeveden opp, her burde topplisten vært trukket helt ut til sidene og beskyttet endeveden til listene som står vertikalt. Noe manglende symmetri for skrue til innfesting.

Resultat: Svakt bestått

Prøvenemndens anbefaling; Mer mengdetrening

Medlemsmøte i Håndverkeren

Onsdag 14. november ble det holdt medlemsmøte i Håndverkersalen. Medlemsmøte skal være et møtested for medlemmer på kryss av laugene, og gi både faglig og sosialt innputt. 40 flotte fagfolk kom denne kvelden til Håndverkeren. Administrerende direktør i OHIF, Eivind Andersen, hadde en gjennomgang av foreningens strategi i starten av møtet før vi slapp til vår hovedgjest, forsker og sosialantropolog, Thomas Hylland Eriksen. Eriksen så håndverkeren fra et historisk perspektiv. Han viste til at hånden kommer uten bruksanvisning. Vi må lære den opp, som vi alltid har gjort. Eriksen sa også at vi er i en tid der vi aldri har hatt bedre råd, og vi vet hva ting koster, men ikke hva de er verd. Her ligger nok mye av forklaringen på hvorfor det er vanskelig å prise høy kvalitet på godt håndverk.

Ølguide og daglig leder i Ølakademiet, Ronja Velten, tok oss deretter med på en smaksreise med whisky og øl i skjønn forening. Det ble servert litt spekemat til de gode drikkevarene. Det var veldig god stemning mot slutten av kvelden, takket være medlemmer som deler og bidrar med spørsmål og trivsel.

Neste medlemsarrangement er Årskonferansen 25. mars 2020. Hold av datoen! ☺

Svennebrev i lomma

Visste du at det er mulig å få svennebrevet eller fagbrevet i kredittkortformat? Lett å bære med seg - lett å vise frem. Her finner du søknadsskjema:

<http://www.bfk.no/Documents/BFK/Skjemaer%20og%20søknader/Skjemaer%20Utdanning/Lommefagbevis%20-%20bestillingsformular.pdf>

Oldermann i Oslo Kjøles- og Draktsyerlaug,
Line M. A Larsen

Styreløder i OHIF og Oldermann i Oslo og omegn
Kjøttfaglaug, Espen Lynghaug

Fag- og svennebrevutdeling

Fagarbeidere! - Dere skal løftes frem, hylles og ivaretas!!

Oslo Rådhus setter en fantastisk ramme for Fag- og Svennebrevutdelingen. Arrangementet hadde rekordstor påmelding og rådhuset var fylt til randen. Vi gratulerer så mye til alle de nye fagarbeiderne og ønsker dem velkommen som kolleger i våre bransjer. En stor gratulasjon går også til Rørleggerbedriften Eriksen & Jensen AS, far og sønn (bildet over), i Oslo Rørleggerlaug for fagopplæringsprisen. Dere har all grunn til å være stolte!

Seremonien startet i tradisjons tro med fanfaren "Til håndverkets pris" av S. Caspersen - Spilt av Jon Erik Brekken fra Norges Gardeveteraners Drillkontigent. Ordfører, Marianne Borgen, ønsket alle velkommen og introduserte kveldens hovedtaler som denne gangen var administrerende direktør i NHO, Ole Erik Almlid. Elever fra Edvard Munch videregående skole fremførte egenkomponerte sanger, og elever og lærlinger fra Blomsterdekoratørenes opplæringskontor - BLOK sto for blomsterdekoreringen. Flere bilder fra arrangementet på våre Facebook-sider [her](#)

En kaffe med søstrene Amundsen

Det koster å være den første til å prøve nye ting, men i det lange løp så sparer Søstrene Amundsen Rørleggerbedrift AS opp mot 5000 kroner pr. bil i måneden på å gå over til el-bil.

Man kan trygt si at det er «elektrisk»-stemning i Trondheimsveien 170. Her driver søstrene Mari-Ann og Line rørleggerbedriften sammen. Opprinnelig het den Brødrene Amundsen rørleggerbedrift, og var drevet av far og onkel Amundsen, men nå er det søstrene som har regien. Med så få kvinnelige rørleggere er det ikke så rart at bedriften får litt ekstra oppmerksomhet både for navn og drift, men de fortjener oppmerksomhet for å være nytenkende og åpne for både ny teknologi og el-biler.

Jeg møter Line over lunsjen og i løpet av tiden vi sitter der strømmer det inn med rørleggere fra oppdrag. Totalt i bedriften er det nå 16 elbiler + en stor, rosa (selvsagt 😊) dieselvarebil til større leveranser. To større Maxus30 er bestilt til snekkerne som nå lar de to NV200 gå videre til lærlingene. «Har du først hatt en el-bil går du aldri tilbake til diesel eller bensin», sier Line. «Det handler om følelsen - mindre lyd og vibrasjon, mindre mekaniske utfordringer, og ikke minst så blir den varm med det samme - Noe som er fantastisk for en frysepinn som meg. Men man må være åpen for endring, ha bedre planlegging og en positiv holdning el-bil. Man kan ikke utelukkende bare tenke økonomi, det er totalen som blir avgjørende for om man blir fornøyd selv om det helt klart har vært svært besparende å bytte ut bilparken».

I denne bedriften er alle de ansatte blitt inkludert i prosessen og overgangen til el. Flere av de ansatte pendler lengre strekninger inn til byen fra Moss, Fetsund og Bærum, og bedriften har dermed investert i tre elektriske personbiler. «Det er helt klart avgjørende at også de ansatte er positive til endringene», sier Line. «Men så har vi alltid vært frempå med ny teknologi, så de ansatte er løsningsorienterte og har god endringsvilje».

Det koster å brøyte vei for andre og ettersom bedriften var svært tidlig ute med endringene, fikk de ikke goder av [ENOVA støtten](#). Her må man søke i forkant av bilkjøpene! En annen utfordring er at Oslo kommune gir ikke [tilskudd til ladepunkter](#) utenfor Oslo, noe som da ikke kommer langtidspendlerne til gode ettersom de bor i andre kommuner. Line understreker viktigheten av langtidslading om natta – både for å begynne dagen med full «tank» og av økonomiske grunner. Hurtiglading er ikke billig.

For søstrene Amundsen har endringene gitt en stor økonomisk fordel både i drift av bilene, parkeringsutgifter og bompengeutgifter. I tillegg opplever de det som lettere å finne parkeringsplass etter at beboerparkeringen ble innført. Et godt råd fra Line er at dersom du lurer på å bytte til el-bil, så bør du som leder ha prøvd det ut selv en periode og dra de erfaringene videre til ansatte og bedrift. Og som hun sier: «Det er egentlig ikke noe å lure på».

Les gjerne mer om søstrene Amundsen i Norsk elbilforenings medlemsblad [her](#)

Glem heller ikke vår medlemsavtale med [Birger N. Haug](#) på el-bil – Vår kontakt er Christoffer Robin Markussen
Mobil: 46 97 41 09